

‘Hospice: nog intens samen leven’

“Door het vele zorgen voor mijn moeder, heb ik geleerd hoe mooi het is als je iets kunt bieden aan mensen die altijd gezorgd hebben. Daar komt mijn drive vandaan om een hospice op te richten.”

FOTO: VINCENT VAN DORDRECHT

Dood, gewoon

Dood, gewoon... In deze reeks interviews die eens per maand in deze krant verschijnt, krijgen markante Schiedammers indringende vragen voorgelegd door Helen Teunissen, directeur van Matrice Uitvaartbegeleiding. Een interview over de dood, over de uitvaart en daarmee een gesprek over het leven. In dit interview spreekt zij met Janet van Huisstede, directeur/eigenaar van een communicatieadviesbureau en initiatiefnemer en secretaris van het nieuw op te zetten hospice Nieuwe Waterweg Noord.

Helen Teunissen

FOTO: AAD VAN DER GRIENDT

SCHIEDAM - We ontmoeten elkaar bij haar thuis waar ze woont met haar man en dochter, en later op de plek in Vlaardingen waar het hospice gerealiseerd moet worden. “Een heerlijke plek met uitzicht over de Vlaardingse Vaart. Als je op de dijk staat, zie je de bootjes van de watersportvereniging liggen. Ik droom ervan dat de toekomstige bewoners van het hospice, als ze dat willen, eens mee kunnen varen. Dat zou toch prachtig zijn!”

Australië

Van Huisstede werd in 1959 in Australië geboren. “Mijn ouders hebben elkaar daar op een aparte manier ontmoet. Mijn vader was op zijn 15e weggegaan van huis, weg van een christelijk gereformeerd gezin. Hij ging naar Australië, werkte hard en leefde als een soort Crocodile Dundee in de bush. Ook mijn moeder ontvluchtte haar ouderlijk huis en ging naar haar zus die, getrouwd met een dominee, ook in Australië woonde. Toen mijn vader 29 was voelde hij dat hij toch een gezin wilde stichten. Een vriend zei: ‘Als je een vrouw wil tegenkomen dan moet je aan de deur overhemden gaan verkopen’. Zo kwam hij ook bij de dominee en raakte hij in gesprek met

mijn moeder. Ze zijn met elkaar getrouwd en negen maanden daarna was ik er. Na 1,5 jaar gingen we terug naar Nederland en trokken we tijdelijk in bij mijn grootouders. Met hen bouwde ik een geweldige band op.”

Eigen keuze

“Mijn vader had een eigen bedrijf en mijn moeder was veel ziek en lag vaak maanden achteren in het ziekenhuis. Al vanaf mijn achtste jaar runde ik het huishouden en voedde ik mijn zusje op. We hebben geleerd het met z’n tweeën te roeien. Niet zeuren maar doorgaan. Van mijn moeder kreeg ik humor, taalgevoel, compassie met mensen en empathie mee. Mijn vader toonde mij zijn werklust, dat was zijn enige manier zichzelf te verwezenlijken. Vele gebeurtenissen leidden ertoe dat mijn moeder het leven niet meer aankon. Toen ze 62 jaar was maakte ze een eind aan haar leven door haar medicijnen niet meer in te nemen. Ze wist dat ze dan een hartstilstand zou krijgen. Ik heb me er enorm schuldig om gevoeld en het duurde lang om van het gevoel af te komen dat ik het had kunnen voorkomen. Nu zie ik in dat het haar eigen keuze was. Het is een gegeven: mensen hebben allemaal in hun leven een eigen

keuze. Als iemand een eind aan zijn leven maakt, dan is dat zijn of haar keuze. Dat kan je nooit, echt nooit een ander verwijten.”

Mantelzorgers

“Door het vele zorgen voor mijn moeder, heb ik geleerd hoe mooi het is als je iets kunt bieden aan mensen die altijd gezorgd hebben. Daarmee kan je mantelzorgers ‘ontzorgen’. Daar komt zeker mijn drive vandaan om een hospice op te richten. Ik doe het voor de mensen die gaan sterven, maar misschien nog meer voor de mensen om de stervenden heen. Het

Janet van Huisstede (staand) bij haar opa en oma, samen met haar zusje en twee neven (1962).

FOTO: PR

wordt een zogeheten bijna-thuis-huis waar vijf mensen kunnen verblijven in hun laatste levensperiode, als het thuis niet meer gaat. Meestal hebben ze dan nog een maximale levensverwachting van drie maanden.” Van Huisstede vertelt dat ze haar levenlang bij bezoeken aan haar moeder in ziekenhuizen alleen maar meemaakte dat verpleging de bezoekers lastig vond: je zat in de weg en bezoek was aan tijd gebonden. “Na al die ervaringen was het bijzonder om in het hospice te komen waar mijn tante lag. De vrijwilliger die juist

zelfgemaakte kippensoep ronddeelde, heette me van harte welkom. Ik dacht eerst dat ik in de maling genomen werd. Mijn tantes pendule tikte als thuis, ik hoorde kinderen spelen, er werd geleefd! De vrijwilligers hebben geweldig voor haar gezorgd en dat gaf mij rust. Zo wil ik het ook in het hospice voor Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. We zijn bij veel hospices gaan kijken en hebben gevraagd wat mooi is, wat tegenvalt, anders kan. Steeds houd ik vast aan wat ik goed vind: voor de stervende én iedereen die dichtbij de stervende wil zijn.

Dus worden het grote kamers, met een eigen badkamer, terras, slaapbank voor de naasten en het liefst de mogelijkheid het bed voor de bewoner om te bouwen tot een tweepersonsbed. Voor de mantelzorgers gaat het niet meer om het ‘doen’, maar om het ‘zijn’ met elkaar, nog intens samen leven. Voor de rest zijn er vrijwilligers. Dat geeft rust, dan is het echt als thuis.”

Beetje dood

Zoals vele mensen komt ook Van Huisstede regelmatig bij uitvaarten. “Ik denk dat elk

mens bij een uitvaart geraakt wordt. Er is iemand weg die je nooit meer zult zien. Maar met het verliezen van iemand die je gekend hebt, ben jij zelf ook minder gekend. Je bent pas dood als je echt bent vergeten. Met het verliezen van mensen om je heen, komt het zelf vergeten worden dichterbij. Ik denk dat we bij een uitvaart ook om onszelf huilen, omdat we ons realiseren dat ook wij een beetje dood zijn gegaan.” Van Huisstede vertelt over bijzondere uitvaarten die haar ontroerden: “In feite gaat het dan altijd over het leven. Zoals de uitvaart van mijn ex-schoonmoeder. Na afloop hadden we met een grote groep een diner met elkaar, de plek aan het hoofd van de tafel bleef leeg, het leek net of ze er zat. We aten heerlijk, vertelden verhalen over haar, de kinderen maakten tekeningen en legden die op haar bord. Fantastisch! Of de uitvaart van een goede vriend van ons. Bij zijn afscheid zagen we een heel leven aan ons voorbij trekken met foto’s en favoriete muziek, een prachtig levensbeeld. En recent mijn neef die een prachtige toespraak hield na de dood van zijn vader. Vroeger bogen ze zich samen elke zaterdag over ‘Het plaatje met de zeven verschillen’ in de krant. In zijn toespraak vertelde hij dat hij had geleerd dat het belangrijker is te zoeken naar de overeenkomsten die er zijn, dan naar de verschillen. Hij was erachter gekomen dat hij veel leek op zijn vader, terwijl hij vroeger dacht dat ze erg verschilden. Zo trekt een heel leven aan je voorbij.” “Ik haal uit het leven wat

erin zit. In het Engels heb je daar de vier I’s voor: to laugh, to love, to live en to leave a legacy. Zo leef ik! Ik lach waar ik kan lachen, ik heb veel mensen lief en er zijn mensen die mij liefhebben en ik hoop dat ik iets mag nalaten. Via mijn werk en vrijwilligerswerk, en met het oprichten van het hospice. Op die manier gooi ik mijn steen in het water die zijn eigen kringen nalaat. Meer kan ik niet doen.”

Donorcodicil

Van Huisstede heeft een volledig donorcodicil ingevuld. “Ik vind het meer dan logisch dat ik, na mijn dood, volledig ‘hergebruikt’ word. Het is toch fantastisch dat ik daarmee anderen nog levensplezier kan geven?! Ik begrijp niet dat mensen geen donor willen zijn. Wat er na de donatie van mij over is, mogen ze cremieren. In een vurenhousten kist waarop iedereen eerst een afscheidstekst schrijft. Of, wat ik nog mooier vind, ik word gewikkeld in doeken en lig op een draagbaar. Vrolijke muziek graag en bijvoorbeeld een grote picknick in een park met een goed glas wijn erbij, dat zou ik te gek vinden. Ik hoop vooral dat mensen op mijn uitvaart lachen, dat mensen terugdenken aan mij op mijn beste momenten. Ik leef volop en ben niet bang om dood te gaan. Als ik morgen dood ben, dan was dat het. Ik heb een fantastisch leven gehad.”

Reageren

Wilt u reageren op dit interview? Uw reacties zijn welkom via helen.teunissen@matrice.nl

Van wieg tot graf

Om de dood bespreekbaar te maken krijgt elke geïnterviewde, voorafgaand aan het gesprek, de volgende vragen voorgelegd:

- Wat heeft u het meest geraakt in een uitvaart die u bijwoonde?
- Welke (heel) bijzondere wens heeft u voor uw uitvaart?
- Hoe wilt u herinnerd worden tijdens de uitvaart?

Natuurlijk gaat het gesprek daarmee over het leven: wie bent u, wat is belangrijk voor u, hoe bent u opgegroeid. Tezamen met de bovengenoemde vragen wordt het daarmee een gesprek over de wieg tot en met het graf...

TEKST: JULIEN VAN DER KOIJ